

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
041/17	Formannskapet	PS	27.04.2017

Saksbehandlar	ArkivsakID
Line Thuen Waage	15/3983

Kommuneplanen sin samfunnsdel – høyring og offentleg ettersyn

Vedlegg :

Samfunnsdelen_høyringsutkastInnspeil til mål og strategiar frå FO og KOKO vedlegg - Kommunal planstrategi og planprogram samfunnsdelen_Høyringsdokument 12.mai 2016UtfordringsnotatHelsetilstand+og+påvirkningsfaktorer+Lindås+kommune

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

I samsvar med plan- og bygningsloven § 11-14, blir kommuneplanen sin samfunnsdel lagt ut på høyring og offentleg ettersyn i åtte veker frå 1. mai 2017.

.....

Formannskapet - 041/17

FO - behandling:

Framlegg om at saka vert utsett.

Framlegget vart samrøystes vedteke.

FO - vedtak:

Saka er utsett.

Saksopplysningar:

Saka skal avgjerast i formannskapet

Vedlegga, dei 9 rapportane frå medverknadsprosess, finn du her:

<http://innsyn.sing.no/Lindas/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=mote&moteid=1370&>

Møte formannskapet 16.03.2017.

1. Bakgrunn

I plan- og bygningsloven (pbl) § 11-1 står det at kommunen skal ha ein samla kommuneplan som omfattar ein samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser og oppgåver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgåver i kommunen. I den kommunale planstrategien for Lindås kommune, vedtatt 15.09.16, blei det vurdert at kommunen har behov for ein full revisjon av kommuneplanen sin samfunnsdel.

Kommuneplanen sin samfunnsdel er eit overordna og langsiktig styringsdokument, og planen er kommunen sitt viktigaste verktøy for å leggje til rette for ønskt samfunnsutvikling. Pbl § 11-2 beskriv korleis kommuneplanen sin samfunnsdel skal byggast opp. Samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringar, mål og strategiar for kommunesamfunnet som heilskap og kommunen som organisasjon. Den bør også innehalde beskriving og vurdering av alternative strategiar for utviklinga av kommunen. Samfunnsdelen skal vere eit grunnlag for sektorane sine planar og kommunen si verksemd.

1.1 Langsiktige utfordringar og utviklingstrekk

For å sikre kunnskap om langsiktige utfordringar og utviklingstrekk til kommunen, er det utarbeidd to hovuddokument som skal leggje grunnlag for overordna mål og strategiar i samfunnsdelen. Desse dokumenta er:

- eit utfordringsnotat, som vart laga i starten av arbeidet med planstrategien og planprogram for samfunnsdelen, og som skildrar utviklingstrekk til Lindås kommune (vedlegg 1)
- dokumentet «Helsetilstand og påverknadsfaktorar», som gir ei oversikt over helsetilstanden til innbyggjarane i kommunen (vedlegg 2)

Desse dokumenta beskriv nokre utfordringar og utviklingstrekk i Lindås kommune, mellom anna:

- Kommunen har hatt noko høgare folketalsvekst enn snittet for fylket og landet. Det er venta vekst i alle aldersgrupper i åra framover.
- Størst folketalsauke i sentrale stork. Nokre av bygdene opplever fråflytting
- Det er fleire som pendlar ut av Lindås enn motsett
- Lindås er ein privatbilkommune
- Låg del av befolkninga er innvandrarar
- Låg del av befolkninga har høgare utdanning
- Høg del oljerelaterte arbeidsplassar
- Lite tilrettelagt næringsareal
- Auke i arbeidsløyse
- Høg del med unge på sosialstønad
- Låg del med kvalifisert bemanning i barnehagane
- Låg del med relevant utdanning i SFO
- Relativt høgt fråfall i vidaregåande skule
- Aukande grad av overvekt og livsstilssjukdomar blant vaksne.
- Einsemd og psykiske lidningar blant dei unge

Basert på desse utfordringane og utviklingstrekk blei det vedtatt eit planprogram for samfunnsdelen (Vedtatt 15.09.16), med følgjande særskilte tema for vidare drøfting:

1. Folketal, demografi og bustadutvikling
2. Eit meir inkluderande samfunn
3. Helsefremjande arbeid
4. Klima, miljø og energi
5. Samfunns- og næringsutvikling
6. Kommunen som organisasjon – tenester og sektorar.

1.2 Planprosess og medverknadsstrategi

Planprosessen for samfunnsdelen starta i september 2016 og er delt opp i ein medverknadsperiode først og ein etterfølgjande politisk prosess. Innspel frå medverknadsprosessen dannar grunnlaget for det politiske arbeidet. Den innleiande medverknadsperioden blei gjennomført frå november 2016 til februar 2017. Den politiske arbeidsprosessen blei gjennomført frå februar til april 2017.

For å sikre aktiv og målretta medverknad er det gjennomført ulike medverknadsprosjekt for å nå flest mulig innbyggjarar og konkrete målgrupper. Eit viktig mål for medverknadsprosessen har vore å møte innbyggjarane på deira arenaer, i tillegg har det vore aktiv bruk av sosiale media og digital kommunikasjon. For å skape eit ekstra engasjement rundt prosessen, blei det laga eit framtidsbilete av kunstnaren Ingun Redalen White (Figur 1). Biletet er brukt aktivt i kommunikasjonen med alle målgrupper og innbyggjarar. Dette biletet skildrar alle åtte hovudtema som har vore utgangspunkt for medverknadsprosessen, dei åtte hovudtema er:

- Regionsenterutvikling
- Attraktive nærmiljø
- Industri og næring
- Kultur og frivillig arbeid
- Klima og miljø
- Livsmeistring og fellesskap
- Kommunale tenester
- Samfunnstryggleik og beredskap

(figur 1)

Engasjement og tal på innspel har vore høgt, det er kome inn fleire tusen innspel frå ulike aktørar, næringsliv, innbyggjarar og tilsette i kommunen. Innspela frå dei ulike målgruppene er samla ni rapportar og blei overlevert til styringsgruppa (formannskapet) 23. februar 2017. Følgjande rapportar er overlevert til politisk nivå:

1. Melding frå ungdomane
2. Melding frå folket
3. Melding frå barna
4. Melding frå gjesteboda
5. Lag og organisasjonar
6. Tenketank for framtida
7. Administrasjonen
8. Politiske råd og utval
9. Melding frå HTV

1.3 Politisk medverknadsprosess

Rapportane og innspela frå medverknadsprosessen blei overlevert til politisk nivå i februar 2017. Innspela har danna grunnlaget for den politiske arbeidsprosessen som er gjennomført i mars og april. Formannskapet er styringsgruppe for planprosessen og hadde ei arbeidssamling 16. mars. I denne samlinga arbeidde formannskapet med konkrete mål og strategiar under kvart av dei åtte hovudtema. Innspela frå gruppearbeidet i formannskapet blei samla i eitt felles arbeidsdokument, som kommunestyret jobba vidare med i ei arbeidssamling 30. mars. Alle innspel frå dei to politiske arbeidssamlingane er lagt inn i eitt felles arbeidsnotat som ligg ved den politiske saka (vedlegg 3)

2. Vurdering:

Kommuneplanen sin samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringar, mål og strategiar for kommunesamfunnet som heilskap og kommunen som organisasjon. Som eit overordna og førande prinsipp, har rådmannen lagt vekt på å sikre ei samfunnsutvikling som fremjar folkehelse og livskvalitet. Folkehelselova frå 2012 gir kommunane eit større ansvar for å førebygge god helse og livskvalitet til dei som bur i kommunen, og dette bør vere fundamentet for korleis samfunnet og tenestene til kommunen utviklar seg. I tillegg har

rådmannen lagt vekt på å ha eit tettare samarbeid med frivillige for å nå mange av dei måla som ligg til grunn i samfunnsdelen.

I framlegget til ny samfunnsdel har rådmannen lagt vekt på det utfordringsbiletet som er skissert i utfordringsnotat (vedlegg 1) og helsetilstand og påverknadsfaktorar (vedlegg 2). I tillegg har rådmannen lagt vekt på innspela som er kome inn i medverknadsprosessen, både blant innbyggjarar og i dei politiske prosessane. Mange av innspela har vore særskilte konkrete, men ein ser likevel at mange av innspela kan danne grunnlag for eit overordna mål og eit strategisk vegval. Det er også lagt vekt på områder der Lindås kommune har særlege fortrinn, til dømes i vidareutvikling av Mongstad og Knarvik. Dette er viktige fortrinn for vidare vekst i kommunen, og då bør kommunen ha klare strategiar på korleis ein skal nytte dette fortrinnet.

I planprogrammet for samfunnsdelen blei det løfta fram nokre tema som særskilt skulle vurderast i planprosessen, basert på desse tema blei det utarbeida åtte hovudtema som har vore ein del av medverknadsprosessen og som er ein del av strukturen i sjølve samfunnsdelen. Det åtte hovudtema er:

- Regionsenterutvikling
- Attraktive nærmiljø
- Industri og næring
- Kultur og frivillig arbeid
- Klima og miljø
- Livsmeistring og fellesskap
- Kommunale tenester
- Samfunnstryggleik og beredskap

2.1 Mål og strategiar

Framlegget til samfunnsdelen er bygd opp rundt dei åtte hovudtema, og under kvart tema er det lagt inn overordna mål og strategiar som skal løyse definerte utfordringar og sikre ei ønska utvikling. Følgjande element har rådmannen lagt vekt på under dei ulike hovudtema:

A. Regionsenterutvikling

Knarvik er eit knutepunkt for kommunen og regionen, og det er eit mål i samfunnsdelen å utvikle regionsenteret til å bli ein attraktiv og levande by. For å få til det, er det lagt vekt på å utvikle eit attraktivt sentrum for bustad, næring, handel, rekreasjon og oppleving. I tillegg er det viktig å sikre godt samspel mellom biltrafikk og mjuke trafikantar, og legge til rette for samanhengande gang- og sykkelveggar. Det er viktig at regionsenteret utviklar kvalitetar og tilbod som gjer at det til eit føretrekt val for busetting, næringsutvikling og oppleving.

B. Industri og næring

Næringslivet i Lindås og regionen har sterke industrielle tradisjonar med Mongstad som eit knutepunkt. Det industrielle miljøet og kompetansen på Mongstad er eit fortrinn som

kommunen aktivt bør vidareutvikle. I tillegg bør kommunen også satse vidare på næringsutvikling i Knarvik-området. Det er også eit fortrinn for Lindås at marknaden i Bergen ligg i nærleiken. Kommunen bør aktivt utvikle grunnleggjande infrastruktur for næringslivet og ha byggeklare tomter som kan tiltrekke ny næring. I tillegg til å styrke det industrielle fortrinnet, er det også viktig at kommunen støttar opp dei som vil satse på nye næringar og nye idear.

C. Attraktive nærmiljø

Lindås er ein kommune med stor geografisk utstrekking. Kommunen har tre definerte sentra, Knarvik/Alversund, Ostereidet og Lindås. For å få til ei heilskapleg utvikling av framtidige bustadområder og nærmiljø, er det viktig å kople utvikling av nye bustadområder med nærleik til skule, barnehage, fritids- og servicetilbod. Rådmannen legg derfor vekt i samfunnsdelen at nye bustadområder må bli konsentrert til dei definerte sentra i kommunen. Spreidd busetnad bør skje i tilknytning til eksisterande bustadområder i bygder utanom dei definerte sentra. For å skape attraktive nærmiljø må ein også leggje til rette for gode og helsefremjande møteplassar, trygg ferdsel og aktivitet som inkluderer alle.

D. Kultur og frivillig arbeid

Lindås kommune har eit rikt kultur- og idrettsliv og stor aktivitet i frivillige lag og organisasjonar. Det frivillige kulturlivet er ein viktig berebelke i mange lokalsamfunn og er med på å skape arenaer som sikrar sosialt fellesskap og livskvalitet. Det er eit mål at kommunen skal eit breitt kultur-, idretts- og fritidstilbod som inkluderer og treff alle innbyggjarar, i tillegg til at kommunen i større grad skal nytte frivillige ressursar som ei støtte og eit supplement til dei kommunale tenestene. Frivillig arbeid vil også kunne spele ei viktig rolle i arbeidet med folkehelse.

E. Klima og miljø

Vi må sikre ei samfunnsutvikling som gjer at folk enkelt kan ta miljøvenlege og energieffektive val i kvardagen. Det kan til dømes sikrast gjennom berekraftig utbyggingsmønster, som igjen sikrar redusert transportbehov. Vi må også sikre at kommunen sin vekst og utvikling er berekraftig og tilpassa klimaendringane som kjem, til dømes gjennom tydelige klima- og miljøkrav i all planlegging. I tillegg er det viktig at kommunen går framfor som eit godt eksempel på å skape eit miljøvenleg og energieffektivt samfunn, til dømes gjennom miljøvenlege transportløysingar og energieffektive kommunale bygg og anlegg.

F. Livsmeistring og fellesskap

Det er viktig å utvikle eit samfunn som fremjar god helse og livskvalitet. Det å mestre eigen kvardag og ha god livskvalitet er avgjerande for kva helse ein har og kor mykje ein kan bidra og delta i samfunnet. Vi må særleg leggje til rette for eit samfunn der alle kan delta og bruke evnene sine uavhengig av bakgrunn. Her er det viktig å leggje vekt på inkludering og deltaking i barnehage, skule, fritid og arbeidsliv. I tillegg er det viktig at kommunen tar ei aktiv rolle for å fremje gode levevanar og førebyggjande arbeid.

G. Kommunale tenester – og kommunen som organisasjon

Dei kommunale tenestene i framtida må vere tilpassa behova til innbyggjarane. Tenester må vere av riktig kvalitet, basert på dei behov innbyggjarane har. Det er derfor avgjerande å involvere innbyggjarane i større grad i tenesteutviklinga, i tillegg til at kommunen brukar ny teknologi og innovative løysingar i tenesteproduksjonen. Dette er viktig for å skape meir effektive og moderne arbeidsprosessar og løysingar som gjer at innbyggjaren kan løyse meir på eiga hand. For å få til ei slik utvikling er det viktig å sikre seg kompetanse til å løyse framtidige oppgåver og eit økonomisk handlingsrom til å investere i framtidsretta løysingar.

H. Samfunnstryggleik og beredskap

Kommunen har eit ansvar for å jobbe heilskapleg og systematisk med samfunnstryggleik og beredskap. Det betyr at kommunen skal ha planar for ta vare på innbyggjarane sin sikkerheit og tryggleik, og kunne handtere uønska hendingar når dei oppstår.

2.2 Føringar for arealdelen

I den kommunale planstrategien, vedtatt 15.09.16, er det lagt inn at kommuneplanen sin arealdel skal rullerast med oppstart i haust 2017. Det er ikkje lagt opp til full revisjon av arealdelen, men av enkelte tema. Kommuneplanen sin samfunnsdel vil legge føringar for kva tema som skal vurderast i arealdelen. Som ein del av dokumentet er det lagt inn ei kolonne som beskriv kva føringar dei ulike strategiane legg for arealdelen. Dette vil vere eit grunnlag når arbeidet med planprogrammet for kommuneplanen sin arealdel hausten 2017

2.3 Handlingsdel og oppfølging i underordna planar

For å sikre ei oppfølging av mål og strategiar i samfunnsdelen er det også lagt inn ei kolonne som beskriv korleis strategiane skal følgjast opp i underordna planar, evt i konkrete tiltak. Denne delen blir rekna som handlingsdelen til samfunnsdelen. Handlingsdelen skal rullerast årleg i samband med handsaming av økonomiplanen.

2.4 Rådmannen si vurdering av innspela i den politiske prosessen i mars/april

Formannskap og kommunestyre har hatt to arbeidssamlingar i mars for å jobbe med mål og strategiar til samfunnsdelen. Alle innspel frå desse arbeidssamlingane er samla i eitt arbeidsnotat Rådmannen har tatt med nokre av desse innspela i sitt framlegg til plandokument. I handsaminga av samfunnsdelen i formannskapet 27.04.17 (høyring og offentleg ettersyn), kan politisk nivå legge inn igjen dei mål og strategiar det er politisk ønskje om å ha. Då kan ein nytte arbeidsnotatet frå arbeidssamlingane som eit utgangspunkt.

.....